

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

101 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

10, 12, 17 лютого 2020 року

Чернівці – 2020

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 101 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2020. – 488 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 101 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м.Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І.,
доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професор Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-843-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2020

and on the left between the circular and longitudinal fascicles of myoblasts, surrounding the intramural portion of the CBD and the hepatopancreatic junction.

At the end of the X week of the IUD the lumens of the blood vessels are identified, their walls are covered by the endothelium and surrounded by the circular layer of the mesenchymal cells in prefetuses of 45.0-52.0 mm PCL around the hepatopancreatic junction and among the muscular fascicles of Oddi's sphincter. It is indicative of the formation of the subepithelial and intramuscular vascular plexuses of the major duodenal papilla. The branches of the inferior pancreaticoduodenal artery are the source of its vascularization and that of the intramural CBD portion.

Thus, the forming of the intraorgan blood channel of the common bile duct is detected at the end of the VII week of the intrauterine development in prefetuses measuring 18.0-19.0 mm PCL. The source of the vascularization of the common bile duct in its retroduodenal and pancreatic portions is the branches of the gastropancreatic artery, whereas in the intramural portion – of the inferior pancreaticoduodenal artery.

Галиш І.В.

ОСОБЛИВОСТІ ІОНОРЕГУЛЮВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ МОРФОЛОГІЧНОЗМІНЕНИХ НИРОК, ЯК РЕЗУЛЬТАТ КОРЕГУЮЧОГО ВПЛИВУ МЕЛАТОНІНУ

*Кафедра гістології, цитології та ембріології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

За умов дії того чи іншого шкідливого чинника важливого значення набуває розробка методів ранньої діагностики, лікування та профілактики змін, що викликані негативним впливом хімічних речовин. Залишається не достатньо вивчена комбінована дія різних патогенних чинників та природні шляхи компенсації наслідків порушень, що викликанні дією шкідливих факторів.

Метою досліджень було вивчити зміни іонорегулювальної функції нирок, які зазнали структурної перебудови за умов поєднаного впливу солей алюмінію та свинцю на фоні уведення екзогенного мелатоніну.

Наукові дослідження проводились на 50 статевозрілих нелінійних самцях білих щурів, масою 200 – 250 г, яких було розділено на II групи по 25 особин. Перша група – контрольна, друга дослідна група – тваринам якої впродовж 14 діб вводили внутрішньошлунково алюмінію хлорид у дозі 200 мг/кг, свинцю хлорид 50 мг/кг та мелатонін у дозі 1 мг/кг. Тварин утримували в умовах віварію при сталій температурі та вологості повітря на стандартному харчовому раціоні. У ході експерименту вели спостереження за зовнішнім виглядом, поведінкою, масою тіла тварин. Евтаназію тварин здійснювали у відповідності з вимогами Європейської конвенції з захисту експериментальних тварин (86/609/ЄЕС).

Для досягнення водного діурезу, умови якого дозволяють провести роздільну оцінку функції судинно-клубочкового апарата, проксимального та дистального сегментів нефрону, щурам проводили навантаження водогінною водою в об'ємі 5% маси тіла та збирали сечу за 2 години.

Після проведення біохімічного дослідження було відмічено, що іонорегулювальна функція морфологічно змінених нирок характеризувалася зростанням екскреції іонів натрію у дослідній групі ($0,033 \pm 0,004$ мкмоль/24 год проти $0,026 \pm 0,001$ мкмоль/24 год у тварин контрольної групи). Що ж стосується фільтраційного заряду натрію, то він, навпаки, у порівнянні з контролем зменшувався ($16,4 \pm 2,09$ р<0,05 мкмоль/хв проти $23,8 \pm 1,9$ мкмоль/хв у тварин контрольної групи). Обмеження фільтраційного навантаження нефронів натрієм відбувається на фоні значного пригнічення канальцевого транспорту цього катіона. Це чітко прослідковується на показниках абсолютної ($16,3 \pm 2,08$ мкмоль/хв проти $23,8 \pm 1,9$ мкмоль/хв у тварин контрольної групи, р<0,05) та відносної реабсорбції ($99,6 \pm 0,03\%$ проти $99,9 \pm 0,01\%$ у тварин контрольної групи, р<0,001), які зазнавали змін у порівнянні з інтактними тваринами. Зменшувалися показники проксимальної реабсорбції, що не спостерігалось на

показниках дистального транспорту, які дослідній групі були вищими за показники контрольної.

Аналізуючи отримані результати можна стверджувати, що уведення екзогенного мелатоніну призводить до покращення функціональних можливостей структурних елементів, які зазнали гістологічної перебудови.

Козарійчук Н.Я.

ТОПОГРАФОАНАТОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАКЛАДКИ ОЧНОЇ ЯМКИ В ПРЕНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ

Кафедра, гістології, цитології та ембріології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Створення цілісного уявлення хронологічної послідовності розвитку очної ямки на основі всесторонніх досліджень було і залишається актуальним напрямком анатомічних досліджень. Хвороби очей (глаукома, мікрофтальмія, анофтальмія, косокість, короткозорість, далекозорість, астигматизм) в 85,3% являються вродженими чи набутими в дитячому віці (Yamaguchi K., 2014; Belle M. et al, 2017). Клініцистами неодноразово підкреслювалось, що наукових досліджень про вікові особливості морфології органа зору в нормі і патології явно недостатньо. Варіанти будови і топографії структур, органів і органокомплексів залежать від їх просторово-часових взаємовідношень у пренатальному періоді онтогенезу з утвореннями, які знаходяться поряд, і в багатьох випадках визначаються особливостями їх розвитку. Тому будову органів і систем важливо вивчати у зв'язку з основними процесами морфогенезу і на основі даних ембріогенезу.

Метою дослідження було встановлення джерела, часу і хронологічної послідовності закладки структур очної ямки в пренатальному періоді онтогенезу людини.

Методами антропометрії, морфометрії, мікроскопії, трьохвимірного реконструювання і статичного аналізу досліджено 26 серій гістологічних зрізів зародків і передплідів людини віком від 3 до 8 тижнів розвитку (3,0-30,0 мм тімяно-куприкової довжини (ТКД)) за допомогою звичайного і тонкого препарування, графічного і пластичного реконструювання, стереофотографування.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що на 3-ому тижні внутрішньоутробного розвитку (ембріони 3,0-3,5 мм ТКД) в головному відділі зародка знаходиться ротова ямка, а по бокам від лобного горба розташовані зачатки парних плакод кришталіків. У зародків 4,0-5,3 мм ТКД (4-й тиждень) нервова тканина очних ямок продовжує вип'ячуватися в напрямку ектодерми. В кінці 4-го тижня очні ямки перетворюються в еліпсоподібні пухирці. У зародків 7,0-7,5 мм ТКД (5-й тиждень розвитку) відбувається їх перетворення в кришталікові ямки, а потім в кришталікові пухири.

Останні замикаються і перетворюються в епітеліальні тіла округлої форми, які прилягають до очних пухирців. Стінка їх інвагує та вони поступово перетворюються в двохстінні келихи. Очні келихи за допомогою очних стеблин з'єднані з порожниною переднього мозкового пухиря та знаходяться в клітинній масі мезенхіми. Отже, у кінці 5-го тижня формується окрема структура кулястої форми - зачаток очного яблука.

Зачаток м'язів очного яблука (окрім нижнього косого м'яза) відмічений в кінці 5-го тижня внутрішньоутробного розвитку, коли у зародків 7,3-7,5 мм ТКД в навколишній мезенхімі позаду очних келихів і навколо очних стеблин з'являються невеликі утворення неправильної витягнутої форми з ущільнених клітинних елементів мезодерми. Зачаток нижнього косого м'яза розвивається із окремого мезодермального острівця, розташованого в мезенхімному шарі медіально і знизу очного яблука. Одночасно з закладкою м'язів очного яблука виникає закладка окорухових, блокових і відвідних нервів.

Таким чином, зародковий період онтогенезу, являється першим і найважливішим етапом в розвитку м'язів очного яблука, який тісно пов'язаний з початком утворення його нервових компонентів. Він характеризується достатньо швидкими якісними змінами